

Moses Olsenimut eqqaaniut

Hans Enoksen, Siumup siulittaasua

Partiitsinnik aallartitseqataasoq, folketingimut, inatsisartunut naalakkersuisunullu ilaasortaasimasoq Moses Olsen septemberip 24-anni 2008 toqukkut qimaguppoq, 70-inik ukioqarluni.

Moses Olsen, Moorsisi, partiimi ilaasortanit taaneqartartortaaq "Utoqqaq", akornatsinniikkunnaarpoq, partiillu siunnerfiinik isummersorterput maqaasisussanngorparput. Namminersornerulernerup ataataasa ilaat qimaguppoq, alloriarnerup tullia qilanaarisani, Namminersorneq, ajoraluartumik angumerinngitsoorlugu.

Moorsisi Sisimiuni 1938-mi inunngorpoq, angajoqqaaralugit Elisabeth aamma Otto Olsen. Arnaa sulisartuuvoq angutaalu aalisartuulluni, Moorsisillu inuunerani, sulinerani politikikkukku isummeriaasiani sulisartoqarneq aalisarnerlu qitiujuarsimapput. Politikikkummi saamerlernut atajuarsimavoq, soorlu 1971-imi Folketingimut qinigaaqqammerluni paasinarsimmat Danmark talerperliunianik saamerliunianilluunnit naalakkersuisoqalernissaanut nammineq aalajangiisussanngorluni aperi-neqarami sorliit illersorniarnera akisoq: "Soorluuna eqeqqora saamimmut sangungasoq."

Moorsisi Nuummi realskolimi 1959-imi soraarummeereerluni Danmarkimi 1962-imi ilinniarner-tuunngorpoq. Oqaatsit soqutigisarigamigit kalaallit danskillu oqaasii piginnaaneqarfigilluareerami-git islandimiut saappai Islandillu Universitetiani islandimiut oqaasii, atuakkiaat oqaluttuarisaaneral-lu ilisimatusarfigalugit. Kingorna nutserisutut soraarummeerpoq.

Moorsisi 1960-ikkut qiteqqukkiartornerannili politikikkuk suliniarlualereerpoq

Københavni Peqatigiit Kalaallit aqutigalugit, kalaallillu inuusuttut ilinniariartortut ikiorserniar-lugit suliniaqatigiiffik, Unge Grønlanderes Råd, allartitseqataaffigalugulu siulittaasuuffigisani aq-qutigalugu. Inoqatiminik ikiuinissaq Moorsisip anersaarigamiuk kalaallinik siunnersuisarfik POOQ Københavni aamma allartitseqataaffigaa. Taamanikkulli politikikkuk inissisimaneranut aalajan-geeqataasunut ilaapput sumi inunngorsimaneq tunngavigalugu akissaateqatitsineq (fødestedskriteri-et) aamma kalaaliaqqat atualeqqaarnerminniit ukiuni pingasuni qallunaatuinnaq atuartinneqartarnis-saannik inatsit.

Moorsisi 1971-imi Folketingimut qinigaavoq, Københavniitillunili politikikkukuttaaq suleqatini ikinngutinilu Jonathan Motzfeldt sunaaffalu suleqatigilerumaagassani Lars Emil Johansen landsrå-dimut qinigaaqqammersut. Pingajoqqat politikikkuk suleqatigiinnertik aallartippaat. Pingasuullutik taamanili sulissutigilerpaat nunatta imminut aquunnerulernissaa, pingaartumik sakkortusarneqartoq

nunatsinni qinersisartut amerlanerussuteqartut EF-imut naaggaaraluartut Danmark peqatigalugu ilaasortanngortitaanitsigut, Savalimmiormiutulligooq namminersornerunnginnatta.

1971-imi aamma kalaallit Danmarkimi ministerit siullersaat Knud Hertling, Kalaallit Nunaannut ministerinngortinneqarpoq, taassumalu kalaaleqatimi kissaataat paasilluarlugu Namminersornerulernissamut Ataatsimiititaq pilersippaa, aamma Moorsisip ilaasortaaffigisaa.

Moorsisi partiitsinnik Siumumik 1977-imi aallartitseqataavoq, ikinngutini Junnuk Lars Emiililu peqatigalugit. Moorsisi Siumup siunnerfiinik isummersuisuuvoq allallugillu.

Moorsisip politikikkut siunnerfimmini alloriarnerit nunatta aqqusaagassai pingasuusut oqartarpoq, tassalu namminersorneruneq, namminersorneq namminiilivinnerlu. Alloriarnerup siulliup, namminersornerunerup, 1979-imi eqqunneqarnera nuannaarluni misigaa, taamanilu inatsisartunut naalakkersuisunullu ilaasortanngorpoq. Akisussaaffeqarfia siulleq Moorsisip anersaavanut tulluulluinnarpoq, tassalu inunnik isumaginninnermut tunngasut naalakkersuisuuffigileramigit, assigiinngitsunillu akisussaaffeqartarluni 1991-ip tungaanut naalakkersuisunut ilaasortaavoq.

Moorsisi politikikkut qinigaaffimmi avataanissaaq assigiinngitsunik suliaqarpoq. Sorlaqarfini puigornagit aalisartut sulisartullu sullinnissaat anersaavaniipportaaq, taamaattumillu tupinnanngitsumik KNAPK kingornalu SIK suliffissarsimavai. Puigorneqassanngilartaaq Nunat Issittormiut Kattuffiata, ICC-p, pilersinneqarnerani suleqataalluinnarsimanera.

Moorsisi taalliortuuvortaaq, mannalugu Siumumut taalliaa nuannaarluta anersaakkullu nukit-torsaatigalugu appittarparput:

Qunujaanngqaanga,

sapiannngqaanga

akiuutissallunga.

Siulit nukingat,

pissaanerat

uummatinni tillermat.

Kammalaatitta Moses Olsenip, Moorsisip, eqqaaneqarnera ataqinartuuli!